

Dosarul nr. 2ra-1906/21
2-20006420-01-2ra-26112021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Ojoga)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Buhnaci, D. Dulghieru, V. Sîrbu)

ÎNCHEIERE

12 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Fiodor Orlovschi,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Fiodor Orlovschi împotriva Centrului de găzduire și orientare pentru persoanele fără domiciliu stabil, intervenient accesoriu Direcția generală asistență socială și sănătate cu privire la anularea ordinelor, restabilirea în funcții, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 22 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Fiodor Orlovschi, a fost admis apelul declarat de Centrul de găzduire și orientare pentru persoanele fără domiciliu stabil și a fost modificată hotărârea din 26 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 16 ianuarie 2020, Fiodor Orlovschi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Centrului de găzduire și orientare pentru persoanele fără domiciliu stabil, intervenient accesoriu Direcția generală asistență socială și sănătate cu privire la anularea ordinelor, restabilirea în funcții, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, începând cu 13 martie 2014, a fost angajat în funcție de jurist la Centrul de găzduire și orientare pentru persoane fără domiciliu stabil, în temeiul ordinului nr.10-p din 13 martie 2014 și a contractului individual de muncă nr. 04 din 13 martie 2014, încheiat pe o durată nedeterminată.

A relatat că la 28 octombrie 2019, în cadrul ședinței angajaților Centrului de găzduire și orientare pentru persoanele fără domiciliu stabil, la care a fost prezent și dânsul, fiind chemat cu trei minute înainte, i s-a adus la cunoștință ordinul nr. 26-p din

28 octombrie 2019 „Cu privire la încetarea contractului individual de muncă prin demisie a dlui Fiodor Orlovschi” în baza art.86 alin. (1) lit. y¹) din Codul muncii. Drept temei pentru emiterea acestui ordin a fost invocat faptul deținerii de către dânsul a statutului de pensionar pentru limita de vârstă. Ordinul nominalizat a fost modificat și completat prin ordinele nr. 26a-p din 28 octombrie 2019 și nr. 30-p din 01 noiembrie 2019, prin care sintagma „demisie” a fost înlocuită cu sintagma „concediere” în titlul ordinului și în punctul 1 al ordinului.

A afirmat că la 21 februarie 2018, a fost angajat în cadrul aceleiași instituții în funcție de asistent social, temporar vacantă, cu 0,5 prin cumulare de funcție, pe o durată determinată. La 06 noiembrie 2019, prin ordinul nr. 31-p, a fost concediat și din această funcție în baza art. 86 alin. (1) lit. y¹) din Codul muncii.

Fiodor Orlovschi consideră că aceste ordine sunt ilegale, ca fiind emise prin încălcarea directă a prevederilor legislației în vigoare. Ținând cont de existența a două ordine cu privire la încetarea contractului individual de muncă nr. 04 din 13 martie 2014, semnate în perioade de timp diferite și ambele fiind în vigoare, nu este certă data și modalitatea de încetare a contractului în cauză.

A menționat că potrivit ordinului nr. 26-p din 28 octombrie 2019, contractul de muncă nr. 04 din 13 martie 2014 a fost încetat prin demisie, contrar prevederilor art. 85 din Codul muncii, potrivit cărora demisia, adică desfacerea contractului individual de muncă din proprie inițiativă, este un drept al salariatului de care poate beneficia la proprie inițiativă. În acest sens, este obligatorie prezența unei cereri scrise a salariatului, cu 14 zile calendaristice înainte. Însă, nu a depus o astfel de cerere.

A declarat că, conform ordinului nr. 26-p din 28 octombrie 2019, se pretinde ca temei legal de eliberare din funcție statutul de pensionar pentru limita de vârstă, același temei fiind invocat și la emiterea ordinului nr. 31-p din 06 noiembrie 2019. Nu este de acord cu acest fapt, or, la data încheierii contractului individual de muncă nr. 04 din 13 martie 2014 dânsul deja deținea statutul de pensionar și această circumstanță nu a constituit un impediment pentru angajarea sa în funcția de jurist. Mai mult, conform notei la art. 86 alin. (1) din Codul muncii, persoanele concediate în temeiul lit. y¹) pot fi angajate pe o durată determinată conform art. 55 lit. f).

Astfel, refuzul directorului Centrului de găzduire și orientare pentru persoanele fără domiciliu de a încheia un contract individual de muncă pe o durată determinată, constituie o încălcare a art. 6 Codul muncii, care stabilește că, nimeni, pe toată durata vieții sale, nu poate fi obligat să muncească sau să nu muncească într-un anumit loc de muncă sau într-o anumită profesie, oricare ar fi acestea. Orice act juridic încheiat cu nerespectarea dispozițiilor alin.(1), (2) și (3) este nul.

A mai invocat că au fost ignorate și prevederile art. 8 din Codul muncii cu privire la interzicerea discriminării în sfera muncii, pe marginea cazului dat fiind sesizat Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, care prin decizia nr. 15/20 din 22 mai 2020 a conchis că faptele constatate reprezintă discriminare pe criteriu de statut de pensionar, fiind recomandat angajatorului să întreprindă măsuri pentru a nu admite desfacerea contractului individual de muncă în temeiul art. 86 lit.y¹) Codul muncii din simplu motiv că persoana deține statut de pensionar, asigurând că

aplicarea acestui drept este precedată de o justificare obiectivă și rezonabilă, potrivită scopului urmărit.

La 18 noiembrie 2020, Orlovschi Fiodor a formulat o cerere de completare a temeiului acțiunii, invocând suplimentar drept temei de anulare a ordinelor contestate și faptul că concedierea a avut loc fără consultarea prealabilă a organului sindical din unitate.

Reclamantul a solicitat:

- anularea ordinului Centrului de găzduire și orientare pentru persoanele fără domiciliu stabil nr. 26-p din 28 octombrie 2019 „Cu privire la încetarea contractului individual de muncă prin demisie a dlui Orlovschi Fiodor”, în baza art.86 alin.(1) lit.y¹) Codul muncii;

- anularea ordinului Centrului de găzduire și orientare pentru persoanele fără domiciliu stabil nr. 26a-p din 28 octombrie 2019 „Cu privire la modificarea Ordinului 26-P din data de 28 octombrie 2019”;

- anularea ordinului Centrului de găzduire și orientare pentru persoanele fără domiciliu stabil nr. 30-p din 01 noiembrie 2019 „Cu privire la modificarea și completarea ordinului nr.26-p din 28 octombrie 2019”;

- anularea ordinului Centrului de găzduire și orientare pentru persoanele fără domiciliu stabil nr.31-p din 06 noiembrie 2019 „Cu privire la încetarea contractului individual de muncă prin concediere a dlui Orlovschi Fiodor”;

- restabilirea în funcțiile de jurisconsult, asistent social și specialist în probleme sociale al Centrului de găzduire și orientare pentru persoanele fără domiciliu stabil;

- încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, a sumei de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 26 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă parțial și s-a încasat de la Centrul de găzduire și orientare pentru persoanele fără domiciliu stabil în beneficiul lui Orlovschi Fiodor suma de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 5000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 05 mai 2021 directorul Centrului de găzduire și orientare pentru persoanele fără domiciliu stabil, Macovei Veaceslav, a declarat apel împotriva hotărârii din 26 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

La 28 mai 2021 Fiodor Orlovschi a declarat apel împotriva hotărârii din 26 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii în partea respingerii pretențiilor și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 22 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Fiodor Orlovschi, a fost admis apelul declarat de Centrul de găzduire și orientare pentru persoanele fără domiciliu stabil și a fost modificată hotărârea din 26 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin diminuarea sumei încasate cu titlu de prejudiciu moral și cheltuieli de asistență juridică, micșorând cuantumul prejudiciului moral de la suma de 10 000 de lei la suma de 3000 de lei și cheltuielile de

asistență juridică de la suma de 5000 de lei la suma de 2500 de lei. În rest, hotărârea din 26 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că în baza temeiului prevăzut la art. 86 alin. 1) lit. (y¹) din Codul muncii, angajatorul este în drept oricând să concedieze salariatul, care deține statutul de pensionar pentru limită de vârstă. Prin urmare, ordinele emise de către angajator, inclusiv ordinele de modificare, sunt legale și întemeiate.

Instanța de apel a respins criticile reclamantului precum că la concedierea sa urma a fi consultată opinia organului sindical, deoarece concluzia comitetului sindical nu este altceva decât o opinie, care în atare situații și anume pe temeiul atingerii vârstei de pensionare, nicidecum nu poate afecta decizia angajatorului de concediere. Legiuitorul a prevăzut anume doar informarea/consultarea comitetului sindical și opinia comitetului sindical anume pe acest temei al concedierii, nu împiedică emiterea ordinului de concediere.

Cu referire la pretenția privind repararea prejudiciul moral în mărime de 10 000 de lei, Curtea de Apel Chișinău a reținut că Orlovschi Fiodor s-a adresat cu o sesizare Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr.15/20 din 22 mai 2020, prin care a reclamat faptul concedierii sale din cadrul Centrului de găzduire și orientare pentru persoanele fără domiciliu stabil. Prin decizia Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 15/20 din 22 mai 2020, s-a decis că faptele constatate reprezintă discriminare pe criteriu de statut de pensionar, fiind recomandat angajatorului să întreprindă măsuri pentru a nu admite desfacerea contractului individual de muncă în temeiul art. 86 lit.y¹) din Codul muncii din simplu motiv că persoana deține statut de pensionar, asigurând că aplicarea acestui drept este precedată de o justificare obiectivă și rezonabilă, potrivită scopului urmărit. Această decizie nu a fost contestată de către angajator.

În circumstanțele expuse, Curtea de Apel Chișinău a conchis că prima instanță, ținând cont de decizia Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr.15/20 din 22 mai 2020, corect a constatat cauzarea reclamantului unui anumit disconfort, prin admiterea în adresa sa a discriminării pe criteriu de vârstă. Astfel, deși este indubitabil faptul că ordinele nr.26-p din 28 octombrie 2019 și nr.31-p din 06 noiembrie 2019 emise de către angajator sunt legale, totuși, ca urmare a emiterii deciziei nr.15/20 din 22 mai 2020, instanța de fond întemeiat a dispus repararea prejudiciului moral. Însă, apreciind quantumul prejudiciului moral, reieșind din principiul satisfacției echitabile, instanța de apel a considerat că acesta urmează a fi estimat la suma de 3000 de lei, suma de 10 000 de lei acordată reclamantului fiind excesivă și disproporționată în raport cu fapta discriminatorie.

La data de 19 noiembrie 2021 Fiodor Orlovschi a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea respingerii pretențiilor și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a încălcat și a aplicat eronat normele de drept material și procedural, precum și a apreciat arbitrar probele.

Recurentul consideră că hotărârile instanțelor ierarhic inferioare sunt contradictorii, deoarece, pe de o parte, instanțele au constatat legalitatea ordinelor de

concediere, iar, pe de altă parte, au considerat întemeiată decizia Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr.15/20 din 22 mai 2020, prin care s-a decis că concedierea lui reprezintă discriminare pe criteriu de statut de pensionar.

A susținut că, faptul discriminării pe criteriu de statut de pensionar la emiterea ordinelor de concediere, a fost dovedit cu certitudine, or, după concedierea dânsului, imediat, Centrul de găzduire și orientare pentru persoanele fără domiciliu stabil a angajat în funcția de jurist pe Harea Onisim, care la fel era o persoană cu statut de pensionar pe linia Ministerului Afacerilor Interne și care nici nu deținea studii juridice, ci doar studii medii speciale.

Recurentul a mai invocat că instanțele de judecată au ignorat faptul că concedierea a avut loc fără consultarea prealabilă a organului sindical din unitate, fapt care denotă ilegalitatea ordinelor contestate.

Totodată, consideră că instanța de apel neîntemeiat a micșorat cuantumul prejudiciului moral și al cheltuielilor de judecată, în acest sens hotărârea primei instanțe fiind întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 22 septembrie 2021.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la data de 12 octombrie 2021 la adresa electronică a reprezentantului recurentului, avocatul Gîțlan Aliona (f.d. 118, volumul II).

Astfel, recursul declarat la 19 noiembrie 2021, este în termen.

La data de 25 noiembrie 2021, copia recursului a fost expediată în adresa Centrului de găzduire și orientare pentru persoanele fără domiciliu stabil și a Direcției generale asistență socială și sănătate (f.d. 130, 132-133, volumul I), cu înștiințarea despre depunerea referinței.

Prin referința depusă la 17 decembrie 2021, Centrul de găzduire și orientare pentru persoanele fără domiciliu stabil a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;

- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Fiodor Orlovschi nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Fiodor Orlovschi asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Fiodor Orlovschi, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Fiodor Orlovschi se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic